

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงแรมสายลม หัวหิน
๘ - ๙ กันยายน ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ โรงแรมสายลม หัวหิน ๘ - ๙ กันยายน ๒๕๕๘

ขอขอบคุณแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๘ - ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร อาจารย์ธีรพันธ์ ครอบงุมท อจารย์วิชัย เฟื่องพูนวกิจ และอาจารย์คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจากคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง เพื่อไปสนทนาธรรม ที่โรงแรมสายลม อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีกำหนดการสนทนาธรรมในวันแรก เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. ในวันที่สอง ระหว่างเวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และในช่วงบ่าย เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น. โดยในวันแรกท่านเจ้าภาพ ได้เชิญทุกท่านที่เดินทางมาเข้าร่วมฟังการสนทนาธรรม แวะรับประทานอาหารกลางวันร้านก๋วยเตี๋ยวปลาน้ำชาย ร้านก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลาชื่อดังของอำเภอหัวหิน ซึ่งท่านเจ้าภาพคือคุณขจีรัตน์ทำการเหมาร้านทั้งหมดในวันนี้ เพื่อเลี้ยงต้อนรับ

หลังรับประทานถ้วยเดียวลูกชิ้นปลาเจ้า
อร่อยเสร็จแล้วก็เดินทางเข้าเช็คอินที่โรงแรมสายลม
ซึ่งเป็นโรงแรมเก่าแก่ของอำเภอหัวหิน ที่เปิดให้
บริการมายาวนานกว่าสามสิบปี แต่มีการปรับปรุง
ใหม่อยู่เสมอ ที่นี่มีห้องพักที่สะอาดและได้มาตรฐาน

เตียงคู่ขนาดใหญ่ พรังพร้อมด้วยอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องครบครัน
นอกจากทีวี กาน้ำร้อน และตู้เย็นที่มีเครื่องใช้ครบถ้วนไว้บริการแล้ว ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวก
ที่ไม่ค่อยได้เห็นในโรงแรมอื่น ๆ ที่เคยพักมา คือ กระจกใส่น้ำแข็งอย่างดี
รวมถึงจาน และช้อนส้อม ไว้ให้บริการแก่ผู้ที่เข้าพักอีกด้วย

ประการที่สำคัญ
โรงแรมสายลมที่หัวหิน
แห่งนี้ มีชื่อเสียงทางด้าน
อาหารอร่อย บรรยากาศ

สบาย ๆ ติดชายหาดเลื่องชื่อเก่าแก่ของประเทศตั้งแต่
อดีตจนปัจจุบัน ทั้งยังมีบริการที่อบอุ่น เป็นมิตรเป็น
อย่างยิ่ง พนักงานทุกท่านเอาใจใส่ดูแลดีมากครับ
บรรยากาศมีคุณค่าริมทะเลยามเย็น กังดงาม ยังคง
บรรยากาศดั้งเดิมที่มีกลิ่นอายของหัวหินเมื่อวันวาน
กับรสชาติของอาหารที่อร่อยถูกปากถูกใจทุกคน สมคำ
ร่ำลือว่า ถึงหัวหิน กินสายลม ชมทะเล เฮ!!! (อันนี้
ข้าพเจ้าเต็มเอง)

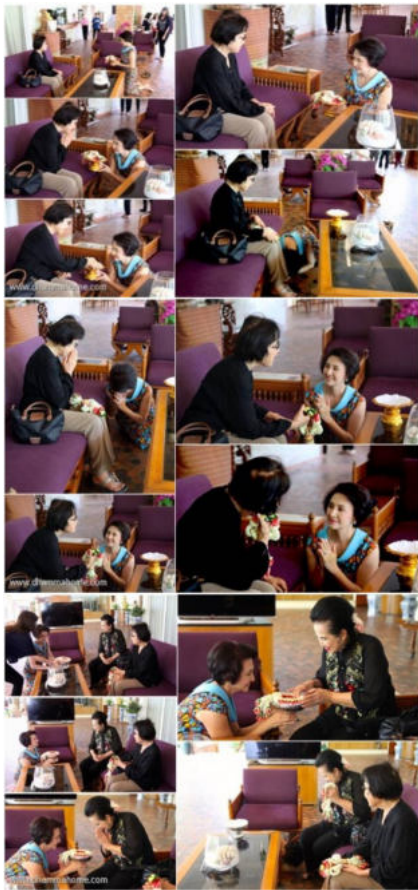

ท่านเจ้าภาพคือคุณขจีรัตน์ (คุณตุ๋) เป็นผู้มีศรัทธามาก มีความตั้งใจมากและกระตือรือร้นอย่างยิ่ง ที่ได้รับโอกาสจากท่านอาจารย์ในการเป็นเจ้าภาพจัดการสนทนาธรรมขึ้นที่นี้ในครั้งนี ข้าพเจ้าทราบว่า คุณตุ๋ (คุณขจีรัตน์) ได้เดินทางมาดูสถานที่ รวมถึงพูดคุยรายละเอียดต่าง ๆ หลายครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมที่สุด ที่จะต้อนรับผู้ที่แสดงความประสงค์จะเดินทางมาเข้าร่วมสนทนาธรรมในครั้งนี ซึ่งทราบว่า มีจำนวนมากถึงกว่า ๑๕๐ ท่าน ที่เดินทางมาจากทั้งกรุงเทพมหานคร ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดใกล้เคียง โดยมีผู้จองห้องพักมากถึง ๔๐ กว่าห้องเลยทีเดียว

อย่างที่ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้ว คุณตุ๋เป็นผู้ที่มีศรัทธาและตั้งใจมาก กับการจัดให้มีการสนทนาธรรมขึ้นที่หัวหินในครั้งนี มีการเตรียมการต้อนรับล่วงหน้าเป็นอย่างดี ชักชวนสหายนมาทดสอบคัดเลือกรายการอาหารล่วงหน้า จัดเตรียมทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพบรรจุขวดแช่เย็นไว้บริการผู้ร่วมสนทนา รวมถึงของว่างเวลาพัก ซึ่งในบ่ายวันแรกได้นำข้าวเหนียวมะม่วงจากร้านชื่อดังของหัวหิน คือ ข้าวเหนียวมะม่วงของแม่

นางนุช ร้านมีชัย หน้าตลาดนัดรถไฟ ซึ่งเป็นร้านของคุณขจีรัตน์นั่นเอง คงไม่ต้องโฆษณาอะไร เพราะท่านที่มาเที่ยวหัวหินบ่อย ๆ ไม่มีใครไม่รู้จักนะคะ เพราะนอกจากข้าวเหนียวมะม่วงแล้ว ยังมีขนมเทียนเสวยที่ขายดีมาก ๆ และเป็นของที่นำเข้าวังไกลกังวล ทุกครั้งที่เสด็จ มาประทับ

การเดินทางมาสนทนาธรรมที่หัวหินในครั้งนี้ นอกจากจะได้ฟังพระธรรมที่มีผู้ร่วมสนทนาที่หลากหลายแล้ว ยังมีเพื่อน ๆ สหายธรรมที่สนิทสนมคุ้นเคย เดินทางมาด้วยเป็นจำนวนมาก ทำให้รู้สึกมีความสุขสนุกสนาน รู้สึกสบาย สดชื่นมาก ๆ มีความรู้สึกดีมากที่ได้มาพักผ่อนสบาย ๆ ริมหาดทรายขาวสะอาด ท่ามกลางบรรยากาศแสนสวยของหัวหิน และประการสำคัญคือ เป็นช่วงเวลาที่มีค่าและไม่ผ่านไปโดยเปล่าเหมือนครั้งในอดีตที่เคยมาเที่ยวหัวหิน ซึ่งปราศจากเสียงของพระธรรมที่ทำให้ได้สะสมความเข้าใจความจริงที่มีค่าที่สุดในชีวิต เช่นในครั้งนี้ นี่เป็นความแตกต่างที่ชัดเจนของการมีชีวิตที่เป็นไปในแต่ละวันของผู้ที่ได้เคยสะสมบุญไว้แต่ปางก่อน ที่ได้รับประโยชน์สูงสุดในชีวิตจากการที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ในชาติหนึ่ง ๆ ที่ไม่ใช้การ

ท่องเที่ยวไปโดยเปล่า เพียงเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส ซึ่งไม่ว่าจะเลิศสักเพียงไหน ก็หมดไปโดยไม่เหลือ ทั้งไว้แต่ความติดข้องต้องการ ที่นับวันแต่จะมีกำลังมากขึ้น ๆ ให้ผลทำร้ายบุคคลนั่นเอง ที่ตกเป็นทาสของนายใหญ่คือโลภะ ที่มีกำลังมากขึ้นทุกวัน ๆ หากแต่ชีวิตของผู้ศึกษาและสะสมความเข้าใจธรรมะ ความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ตามที่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และมีพระมหากรุณาแสดงไว้ ให้ผู้ที่เคยสะสมความเข้าใจในอดีต มีโอกาสที่ได้สะสมความเข้าใจต่อไปอีก ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาที่จะอีกยาวนานเท่าใดก็ย่อมมีชีวิตที่เป็นไปในทางที่จะละลายความติดข้อง ความต้องการ ซึ่งเป็นเหตุแห่งทุกข์ เป็นการคลายออก มิใช่การพอกพูนเพิ่มขึ้น ดังเช่น

ปुरुชนผู้ที่มีได้สลับรับฟังความจริงที่ได้ทรงแสดงไว้ เช่นนี้แล้ว ผู้ที่เริ่มเข้าใจและมั่นคงขึ้นในหนทาง ย่อมเป็นผู้ที่รู้สึกได้ถึงความสุขอันแท้จริง จากการที่เป็นผู้ที่ละคลายออกจากความติดข้องด้วยปัญญา คือความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ว่าทุกอย่างเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามเหตุตามปัจจัย บังคับบัญชามิได้ หาใช่ตัวตน สัตว์บุคคลใดไม่ เป็นความเข้าใจอันบุคคลอบรมเจริญขึ้น มีขึ้น ด้วยการฟังและ

เข้าใจพระธรรม หาใช่การไปทำ ไปปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยความติดข้อง ด้วยความต้องการที่เป็นตัวตน ที่อยากจะรู้ อยากจะเข้าใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้เลย ที่จะทำให้รู้ความจริงได้ด้วยความเป็นตัวตน แต่ต้องด้วยความเป็นอนัตตา ด้วยปัญญาที่ได้อบรมเจริญขึ้นทีละเล็กทีละน้อยจากการได้ฟังพระธรรมในแต่ละครั้งนั่นเอง นี่คือการละยึดถือสิ่งของพระธรรม ที่บุคคลที่มีได้สะสมความมีเหตุผลที่จะพิจารณาโดยแยบคายมา ย่อมเป็นผู้ที่ถูกโลกะ คือ เพื่อนสนิท นายใหญ่แห่งสังสารวัฏ ชักนำไปสู่หนทางที่ผิด อย่างน่าสงสารและน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง โดยไม่รู้ตัวเลยว่าเป็นผู้ที่หันหลังให้แล้วซึ่งพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และมีพระมหากรุณาแสดงไว้ทั้ง ๆ ที่คิดว่าเป็นผู้ที่นับถือพระองค์และคิดว่าฟังคำของพระองค์ แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ ไม่รู้เลยว่ากำลังฟังคำคนอื่นที่กล่าวแอบอ้างคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นบุคคลที่ "คิดเอง" ด้วยตัณหา มานะ และทิฐิ

โดยไม่รู้ตัวเลย ทรงแสดงว่าบุคคลคบกันโดยธาตุ ฉันทะ ผู้มีปัญญาเท่านั้น จึงรู้ว่าคำใดเป็นคำจริง ที่ทำให้เข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏ ได้ถูกต้อง

...คนปัญญาทึบ ย่อมแนะนำข้อที่ไม่ควรแนะนำ ย่อมประกอบคนไว้ในกิจที่มีโทษะ การแนะนำเขาก็แสนยาก เพราะเขาถูกว่ากล่าวโดยดี ก็โกรธ พาลนั้นไม่รู้จักวินัย การไม่เห็นเขาเสียได้ ก็เป็นการดี...

...บัณฑิต ย่อมแนะนำเรื่องที่ควรแนะนำ ไม่จูงคนไปในกิจมีโทษะ แนะนำเขาก็ง่ายดี เพราะเขาถูกว่ากล่าวโดยดี ก็ไม่โกรธ บัณฑิตนั้นรู้วินัย สมาคมกับบัณฑิตนั้นได้เป็นการดี...

พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๑๗๐

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนา บางตอน ซึ่งมีความไพเราะอย่างยิ่ง ควรที่จะค่อย ๆ อ่าน และพิจารณาซ้ำ ๆ โดยละเอียด เพื่อทุก ๆ ท่าน จะได้รับประโยชน์แล้ว ๆ เล่า ๆ ขอเรียนว่า ไม่ควรพลาด "ทุกคำ" ซึ่งเป็นความละเอียดและเข้มข้น ชัดเจนอย่างยิ่ง ที่ท่านอาจารย์กล่าวถึง "หนทาง" ของ การที่จรรู้แจ้งสภาพธรรมได้ในวันหนึ่ง เป็นคำธรรมดา ที่ดูเหมือนง่าย ดูเหมือนเข้าใจแล้วแต่กลับมีความ ลึกซึ้ง และยากอย่างยิ่ง แต่ถึงได้ในวันหนึ่งด้วยความ

มั่นคงจากความเข้าใจในการฟังที่แยบคาย ไม่ติดตามไม่ได้แล้วใช่ไหมครับ ไม่ต้องรีบ อ่านให้จบเร็ว ๆ ก็ได้ครับ เก็บไว้อ่านหลาย ๆ วัน แล้ว ๆ เล่า ๆ ดีมาก ๆ ครับ ขอเชิญ พิจารณาข้อความดังกล่าวนี้โดยละเอียดดังนี้

พลตรี ดร.วีระ :

จริง ๆ ไม่ใช่ผมอยากจะอวดโง่หรือว่าไม่รู้ แต่โง่จริง ๆ คือ
ลักษณะนี้ผมคิดได้เลย เรียกว่าโง่

ท่านอาจารย์ :

(โง่) ก็ไม่ใช่คุณวีระ แต่เป็น "อวิชา" ถ้าเป็นภาษาบาลี
หรือเป็น "โมหะ" แต่ถ้าเป็นภาษาไทย ก็คือ "ไม่รู้ความจริง"

พลตรี ดร.วีระ :

แต่เราก็ฟังนี้ครับท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

ฟัง "ชื่อ" พูด "เรื่องตา" รู้ความจริงของ "ตา" ซึ่งกำลังเกิด
ดับหรือเปล่า? พูด "เรื่องหู" "ได้ยิน" ดับแล้ว หหมดแล้ว ไม่
ทันทีจะ "รู้"

...เพราะฉะนั้น "ฟัง" เป็น "ปริยัติ" หมายความว่า ฟังเพื่อ
เข้าใจ เพื่อรอบรู้ในสิ่งที่ได้ฟังอย่างมั่นคงขึ้น ว่าเป็นสิ่งที่มี
จริง ฟังซ้ำ ๆ กำลังกล่าวถึงสิ่งที่มีจริง สิ่งที่มีจริงแต่ละ
หนึ่งหลากหลายมาก จึงเป็นสิ่งที่มีความจริง แต่ละหนึ่ง ภาษา
บาลี ก็ใช้คำว่า "ธรรมะ" หรือใช้คำว่า "ธาตุ" แต่ละหนึ่ง ไม่
ปะปนกันเลย กำลังพูดถึงสิ่งที่มี ว่าไม่มีใครเป็นเจ้าของ

และสิ่งที่ปรากฏขณะนี้ ต้องเกิดขึ้น ถ้าไม่เกิด จะมีได้อย่างไร?

เพราะฉะนั้น จากไม่มีเสียง และ "เสียง" ปรากฏ ต้องมี "ธาตุ" ที่ "ได้ยิน" "เสียง" จึงปรากฏได้ ถ้าไม่มี "สภาพรู้ธาตุรู้" เสียงก็ปรากฏไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น ในขณะที่เสียงปรากฏ "ลืม" ว่ามี "ธาตุ" ที่ "กำลังได้ยินเสียง"...

...เพราะฉะนั้น ธรรมะ จะปราศจากธาตุ คือ ธาตุรู้ คือ ถ้าไม่มีธาตุรู้เกิดขึ้น ก็จะไม่มีการที่ปรากฏเป็นสิ่งที่นั่นสิ่งนี้ได้เลย แต่เมื่อมีธาตุรู้เกิดแล้ว เห็น จำได้ นึกถึง ธาตุรู้ทั้งหมดเลย ตั้งแต่เกิดจนตาย ใช้คำว่า "จิต" หมายความว่า สภาพที่เป็นใหญ่ เป็นประธานในการรู้แจ้ง สิ่งที่กำลังปรากฏ เช่น เดียวนี้ ลืมตา "เห็นแล้ว" ไม่ให้เห็น ได้ไหม? ไม่ได้!! เป็นธาตุ ที่รู้สิ่งที่กำลังปรากฏ ว่า ขณะนี้ มีสิ่งที่กำลังปรากฏ ทางตา เป็นอย่างนี้...

ไม่ใช่ไปวาดภาพออกมาเป็นคน ๆ เป็นดอกไม้ เป็นแจกัน แต่มีจริง ๆ กระทบตา แล้วปรากฏว่า สีสันวรรณะขณะนี้เป็นอย่างนี้!! นี่คือ ธาตุ สิ่งที่ปรากฏทางตาก็เป็นธาตุ สิ่งที่อยู่ สิ่งที่ปรากฏทางตาก็เป็นธาตุ แม้ "คิดนึก" ก็เป็นธาตุ ทั้งหมดเป็นธาตุ หรือ ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง เพื่อที่จะได้รู้ว่า ที่เข้าใจว่า "เป็นเรา" หรือว่าเป็น "สิ่งหนึ่งสิ่งใด" ที่เที่ยง ก็เพราะสิ่งนั้นเกิดดับสืบต่อ เหมือนไม่ได้ดับไปเลย ยากไหม? ลึกซึ้งไหม?

พลตรี ดร.วีระ :

ลึกซึ้ง

ท่านอาจารย์ :

ไม่มีคำว่า ง่าย!!!

พลตรี ดร.วีระ :

ครับ ขอโทษที่ใช้คำว่าง่าย แต่ว่ามันก็มีสิ่งที่ปรากฏ แล้วทำไม...

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวนี้ก็มี แต่ไม่ใช่เมื่อกี้แล้ว

พลตรี ดร.วีระ :

ตอนนี้ มันมีอะไรที่มันมาบังตรงนี้ ท่านอาจารย์พูดถึงเรื่อง ความไม่รู้ เมื่อสักครู่นี้ ขณะนี้ที่เห็น หรือมันข้ามไปเลย ไปคิดถึง...

ท่านอาจารย์ :

ข้ามตลอด เพราะขณะนี้ "คิด" จึงพูด ใช่ไหม?

พลตรี ดร.วีระ :

คิด แล้วก็พูดออกมา

ท่านอาจารย์ : แล้ว "เสียง" ก็ดับแล้ว ไช้ไหม?

พลตรี ดร.วิระ : ครับ

ท่านอาจารย์ : แล้ว "คิด" ที่คิดเสียงนั้นก็ดับแล้ว ไช้ไหม?

พลตรี ดร.วิระ : ครับ

ท่านอาจารย์ : แล้ว "มีเสียงใหม่" แล้ว "คิดใหม่" แล้ว

พลตรี ดร.วิระ : เพราะฉะนั้น มันลึกซึ้ง เพราะเสียงเมื่อก็ ไปแล้ว!!!

ท่านอาจารย์ : ทั้งหมด เกิดดับ โดยไม่รู้เลย!!! สืบต่อ จนเหมือนไม่มี
อะไรเกิดดับ แต่ขณะนี้ โลก หรือ โล-กะ คือ สิ่งที่เกิด ดับ
ทันที!!

พลตรี ดร.วิระ : แล้วเราจะเรียน เราจะฟัง เพื่อจะให้ ชันธนี ให้รู้...

ท่านอาจารย์ : ไม่ใช่ค่ะ รู้ความจริง!!! เข้าใจความจริง ว่า ความจริงเป็น
อย่างนี้ เข้าใจว่า ความจริงเป็นอย่างนี้!!!

พลตรี ดร.วิระ : ทราบดีครับ ความจริงเป็นอย่างนี้

ท่านอาจารย์ : เปลี่ยนแปลงได้ไหม? เป็นเจ้าของอะไรหรือเปล่า?

พลตรี ดร.วิระ : อันนี้ มาแล้วก็ไป แล้วก็มา แล้วก็ดับไป

ท่านอาจารย์ : ไม่เหลือเลย!!!

พลตรี ดร.วิระ : ไม่เป็นเจ้าของ ไม่เหลือเลย

ท่านอาจารย์ : ไม่กลับมาอีก จะเป็นของใคร?

พลตรี ดร.วีระ :

ไม่มี แต่ว่า ความเข้าใจอันนี้ ก็นี้แหละ คือคำว่า "ยาก" ไซ้
ใหม่? เพราะว่า ความเข้าใจอันนี้ ขณะที่ชีวิตประจำวัน
ต่อไปนี่เอาเดี๋ยวนี้อย่างนี้ ขณะนี้ มองปุ๊บ ก็กลายเป็นอย่าง
อื่นไปหมด คือ กลายเป็นเรื่องราว เป็นที่เรียกว่า นิमित
อะไร....

ท่านอาจารย์ :

จึงต้องค่อย ๆ ฟัง ค่อย ๆ เข้าใจ "ทีละคำ" เคยได้ยินชื่อ
พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงพระนามว่า ที่ปังกร
ไหม?

พลตรี ดร.วีระ :

เคยครับ

ท่านอาจารย์ :

และเคยได้ยินชื่อ สุเมธดาบส ไหม?

พลตรี ดร.วีระ :

เคยครับ

ท่านอาจารย์ :

เป็นใครคะ? คุณคำปุ่น

อ.คำปั่น :

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระนามว่า ทีปังกร ก็เป็นพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าในอดีต ส่วนท่านสุเมธดาบส ก็คือ ผู้ที่
สะสมบารมี แล้วก็ได้รับพยากรณ์จากพระทีปังกร
สัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าท่านผู้นี้ คือ ท่านสุเมธดาบส ในอีกสี่
อสงไขยแสนกัป ก็จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทรงพระนามว่า พระสมณโคดม ครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้วคนในยุคนั้น ฟังแล้ว ปลาบปลื้ม ดีใจว่า ถ้าเขาไม่
สามารถที่จะรู้แจ้งอริยสัจธรรมในสมัยของพระทีปังกร
สัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ยังมีโอกาสที่จะได้รู้ความจริงในสมัย
ของพระสมณโคดม คือ ท่านสุเมธดาบส อีกสี่อสงไขย
แสนกัป

เพราะฉะนั้น เราอยู่ที่ไหน? สมัยโน้น และ ถ้าสมัยนี้ เรา
ไม่ได้ฟังธรรมะเลย จะอยู่ไปอีกเกินสี่อสงไขยแสนกัป

พลตรี ดร.วีระ :

อาจจะมากกว่านั้น

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ถ้าไม่ได้เข้าใจธรรมะเลย

พลตรี ดร.วีระ :

แต่ว่า เข้าใจว่า สุเมธดาบส ท่านต้องใช้เวลามากมาย ซึ่ง
เราไม่สามารถจะคิดได้ ว่ามากมายแค่ไหน?

ท่านอาจารย์ :

แล้วท่านพระสารีบุตร เคยได้ยินชื่อท่านพระสารีบุตร
ไหม? เป็นใครคะ คุณธีรพันธ์

อ.ธีรพันธ์ :

ท่านพระสารีบุตร เป็นอัครสาวกเบื้องขวาผู้เลิศด้วยปัญญา คือ ท่านได้ตั้งความปรารถนาที่จะเป็นพระอัครสาวก ผู้เลิศด้วยปัญญา ในสมัยพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระนามว่า อโนมทัสสี เป็นเวลาหนึ่งอสงไขยแสนกัป ก็คือ เป็นพระสารีบุตรในพระชาติที่พระสมณโคดมตรัสรู้ และท่านได้ฟังธรรมะโดยย่อเท่านั้นเอง ท่านก็สามารถที่จะตรัสรู้เป็นพระโสดาบันได้ แล้วหลังจากนั้นก็ไปเล่าให้พระมหาโมคคัลลานะ ซึ่งเป็นเพื่อนของท่านฟัง ก็เป็นพระโสดาบันอีก

ท่านอาจารย์ :

ถ้าจะกล่าวถึง ๒,๕๐๐ กว่าปี ถอยไปที่ละร้อยปี คงไม่นานเท่าไร ท่านเหล่านั้น เป็นผู้ที่ได้ฟังพระธรรมแล้วเข้าใจ แล้วรู้แจ้งอริยสัจธรรม แต่...ก่อนนั้น...นานเท่าไร? กว่าที่จะได้มีความเข้าใจในพระธรรม ในชาติที่ท่านได้รู้ความจริง

อ.วิชัย :

ครับ ก็กล่าวถึงแต่ละท่าน ที่บำเพ็ญบารมีมา ซึ่งก็มีคุณ
ต่างกัน ตั้งแต่พระโพธิสัตว์ที่เป็นสุเมธดาบส ที่ตั้งความ
ปรารถนาเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าในสมัยพระ
ที่ปึงกรสัมมาสัมพุทธเจ้า และถ้ากล่าวถึงอัครสาวก คือ
ท่านพระสารีบุตร กับ ท่านพระมหาโมคคัลลานะในอดีต
ก็ย้อนกลับไปหนึ่งอสงไขยแสนกัป ในกาลสมัยของพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพระนามว่า อโนมทัสสี แต่ถ้าเป็น
มหาสาวก ซึ่งเป็น อสีติมหาสาวก ซึ่งบำเพ็ญบารมีมา
แสนกัป ก็ตั้งความปรารถนา ในสมัยของพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า ทรงพระนามว่า ปทุมุตตร บำเพ็ญบารมีมา
มากมาย กว่าที่จะค่อย ๆ สะสมปัญญา แล้วก็ค่อย ๆ ที่
จะรู้ความจริง ในแต่ละชาติ

ท่านอาจารย์ :

และชาตินี้ ท่านกำลังอยู่ในสมัยของพระสมณโคตม จะต้องบำเพ็ญความเข้าใจถูก ความเห็นถูก ไปอีกนานเท่าไร ไม่สำคัญเลย สำคัญว่า กำลังฟังขณะนี้ เข้าใจไหม? ถ้าเข้าใจ ก็คือ จุดเริ่มต้น ของการที่จะเข้าใจยิ่งขึ้น ยิ่งขึ้น!!! แต่ "ต้องตรง" ฟังแล้ว พิจารณา ไตร่ตรอง และ "สิ่งนี้" ก็กำลังมี ปรากฏให้เข้าใจถูกต้อง "เห็น" ขณะนี้ ไม่ใช่ "เห็น" ขณะก่อน ถ้าไม่ได้ฟังบ่อย ๆ ก็ลืม!!! "ได้ยิน" เดียวนี้ ก็ไม่ใช่ "ได้ยิน" เมื่อกี้โน้เลย ก็ "ฟังบ่อย" การฟังบ่อย ๆ จนกว่าจะคุ้นเคยกับธรรมะ ว่า นี่คือนั่นที่มีจริง ๆ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา สะสมการละคลายความไม่รู้และความติดข้อง รวมทั้งความต้องการที่จะรู้ จะถึง

...ยุคนี้ สมัยนี้ คนคิดว่า จะสละ ละ ดับกิเลส ที่สะสมมานาน ได้เร็ว เพียงไม่ทำอะไรเลย นอกจาก นั่งนิดหน่อย เดินไปบ้าง ทำอะไรบ้าง แต่ไม่มีความเข้าใจอะไรเลย ทั้งสิ้น เป็นสิ่งซึ่ง เป็นไปไม่ได้!! แล้วเป็นการหันหลังให้พระสังฆธรรม ไม่รู้ว่า หนทางของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็คือ หนทางที่จะรู้ความจริงของสิ่งที่ปรากฏ เริ่มตั้งแต่ปริยัติ คือ การเป็นผู้รอบรู้ในการฟังพระพุทธรพจน์...

...พระพุทธรูป คือ พระไตรปิฎก ไม่ใช่มีไว้เพียงสำหรับ
ให้อ่าน แล้วก็ไม่รู้เรื่อง แต่ต้องมีความเข้าใจ "แต่ละคำ"
เช่นคำว่า "ธรรมะ" เป็นสิ่งที่มีจริง มิฉะนั้นแล้ว พระผู้มี
พระภาคฯ จะตรัสรู้อะไร?

เพราะฉะนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ "เห็น"
เดี๋ยวนี้!! ว่าเกิดขึ้น แล้วดับไป และประจักษ์ความจริงยิ่ง
กว่าใครทั้งหมด คือ สามารถที่จะรู้ได้ว่า "จิตเห็น" ขณะนี้
ประกอบด้วยสภาพธรรมะที่อาศัยกันเกิดขึ้น ซึ่งเป็น
นามธรรม แต่ไม่ใช่จิต สภาพธรรมะซึ่งเกิดกับจิต อาศัย
จิตเกิดขึ้น และจิตก็อาศัยสภาพธรรมะนั้นเกิดขึ้น คือ
เจตสิก

เพราะฉะนั้น จิตเห็นขณะนี้ เป็นธาตุที่เป็นใหญ่ เป็น
ประธาน ในการเห็น เกิดพร้อมกับเจตสิกเท่าไร โดย
ปัจจัยอะไร โดยฐานอะไร นี่คือการที่ได้ทรงแสดงความ
จริงให้ผู้ที่ได้ฟัง ค่อย ๆ เข้าใจ ว่า "ไม่มีเรา" แล้วก็ คลาย
การยึดถือสภาพธรรมะ ว่า "เป็นเรา" จนกว่าจะรู้ขึ้น
ค่อย ๆ คลายความไม่รู้ไป จนสภาพธรรมะ ประจักษ์ตาม

ความเป็นจริงด้วยปัญญาที่ได้อบรมแล้ว เข้าใจขึ้นเรื่อย ๆ
มีฉะนั้นแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะถึงขณะที่กำลังรู้ความจริง
ของสภาพธรรมะในขณะนั้นได้...

พลตรี ดร.วีระ :

ครับ กราบเท้า ตอนนีก็รู้เลยว่า ไม่ต้องไปห่วงหรอกว่า จะ
เข้าใจหรือไม่เข้าใจ ก็ฟังต่อไป อย่างไรก็ตาม เมื่อกี้ ผม
จะเห็นได้ทันที ว่าความรู้ของผม การที่จะฟังคำแต่ละคำ
หรือฟังเสียงแต่ละเสียง พอดีมีเสียงอื่นแทรกขึ้นมา
ความคิดของเรา ก็ไปกับเสียงอื่นแล้ว ตอนนีก็ไปคิดว่า
ฝนตกแล้ว เดี่ยวเราจะกลับอย่างไร แล้วก็ลืมคำที่ท่าน
อาจารย์พูด แต่ก็พยายามทวนกลับมา แต่เสียงนั้นก็ไป
แล้ว เสียงท่านอาจารย์ไปแล้ว!! เสียงฝนมาใหม่อีกแล้ว!!
อะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้น นั่นคือความคุ้นเคย ใช่ไหม?
คุ้นเคยกับความเห็นผิดหรือ?

ท่านอาจารย์ :

(คุ้นเคย) กับความจำ ว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นอัตต-
สัญญา แต่ความจริง ความเป็นอนัตตาของสภาพธรรมะ
แสดงอยู่ตลอดเวลาว่า ทั้ง ๆ ที่กำลังอยู่ในห้องนี้ ได้ยิน
เสียงฝน จำได้ด้วย ว่าเป็นเสียงฝน ใช่ไหม? ขณะนั้น เห็น

ความเป็นอนัตตาใหม่? ว่าไม่ได้ตั้งใจจะได้ยินเสียงฝน
เลย อยู่ในห้องนี้ก็มีเสียงฝนเกิดขึ้น แล้วก็กำลังได้ยินเสียง
ฝน แล้วก็ยังคิดต่อไปอีกมากมาย ซึ่งแสดงความคิดว่า
แต่ละคน เดี่ยวนี้ คิดต่างกันหมด ไม่เหมือนกันเลย!!!

คุณวีระคิดถึงเสียงฝน คุณคำปั่นคิดถึงอะไร? คุณธีรพันธ์
คิดถึงอะไร? ทุกคนในห้อง คิดถึงต่าง ๆ กันไป ตามการ
สะสม แสดงความเป็นอนัตตาว่า บังคับไม่ได้!!! ไม่ให้
ได้ยินเสียงฝนก็ไม่ได้!!! ได้ยินแล้ว ที่จะไม่ให้คิดว่า จะ
กลับบ้านอย่างไร ก็ไม่ได้!! ทั้งหมด เป็นอนัตตาทุกขณะ
แต่ไม่เคยสนใจ!! ไม่เคยเข้าใจ!! ไม่เคยรู้ความจริงว่า แท้
ที่จริงแล้ว เรามีเรา หรือ สิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่!!! มีแต่ธรรมะ
ทั้งหมด!!! ตามที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงแสดงว่า ธรรมะ
ทั้งหลาย ทั้งปวง ไม่เว้นเลย เป็นอนัตตา!! เป็นธรรมะ
แล้วก็ เป็นอนัตตา หมายความว่า ไม่อยู่ในอำนาจบังคับ
บัญชาของใคร แล้วก็ ไม่มีใครเป็นเจ้าของด้วย

พลตรี ดร.วีระ :

ท่านอาจารย์ เหมือนกับว่า เป็นการสั่ง ผมใช้คำพูดผิด
 มากเลย แต่อย่างไรก็ตาม พูดออกมา เพื่อที่จะแสดง
 ความไม่เข้าใจอันนี้ คือ ความคุ้นเคยอันนั้นก็ถือว่า
 คุ้นเคย เพื่อจะให้รู้สภาพนั้น เป็นธรรมชาติ และ ปรากฏให้รู้
 คุ้นเคยที่จะรู้ลักษณะปรากฏของสภาพธรรมะนั้น ทุก
 อย่าง

ท่านอาจารย์ :

ยังไม่คุ้นเคย คุ้นเคยกับความเป็น เสียงฝน คุ้นเคยกับ เรา
 จะกลับบ้านอย่างไร? คุ้นกับห้อง คุ้นเคยกับเรื่องทั้งหมด
 เลย ยังไม่คุ้นเคยกับ "ลักษณะที่เป็นธรรมชาติ แต่ละหนึ่ง"
 ซึ่งเกิดแล้วก็หมดไป รวดเร็วมาก ยังไม่คุ้นเคย

พลตรี ดร.วีระ :

ยังไม่คุ้นเคย???

ท่านอาจารย์ :

ฟังธรรมะเพื่อ เมื่อไหร่จะคุ้นเคย ถ้าคุ้นเคยแล้ว ขณะนี้
 เป็นธรรมะ สิ่งปรากฏทางตา ก็เป็นสิ่งที่จริง กำลัง
 ปรากฏ แต่ยังไม่สามารถประจักษ์การเกิดดับได้ เพราะ
 เหตุว่า ยังไม่ได้อบรมการคุ้นเคยกับความไม่ใช่ว่า
 จนกระทั่ง คลายความยึดมั่น ไม่ว่าอะไรก็ตาม ทั้งหมด
 เป็นธรรมะ จนกว่า ปัญญาอบรมเจริญขึ้น ตามลำดับขั้น
 อย่างนั้น ก็มีธรรมะเกิดขึ้นอีกแล้วว่า ไม่ต้องหนักใจแล้ว
 สีสองไชยแสนกับ ก็ยังสั้นมาก...

พลตรี ดร.วีระ :

นี่คือ "คิด" ไม่ใช่ "เห็น" ไม่ใช่ "ได้ยิน" แต่...คิด...

ท่านอาจารย์ :

พลตรี ดร.วีระ :

ครับ

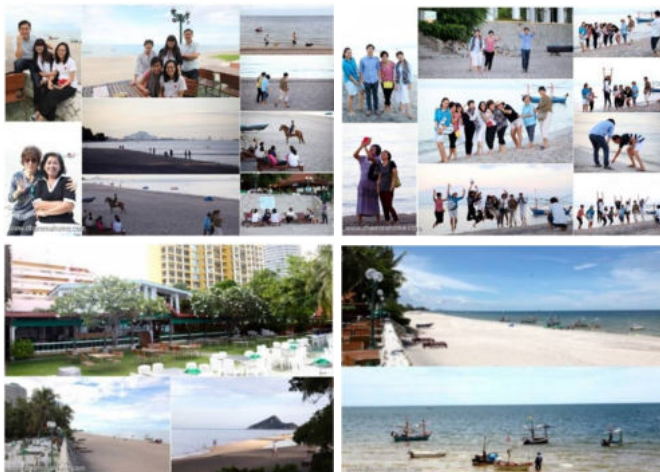

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ความคิดก็หลากหลาย การคุ้นเคยกับ
ธรรมะ ต้องมีหลายระดับ ระดับปริยัติ คุ้นเคยกับเรื่อง ชื่อ
ต่าง ๆ ซึ่งกล่าวถึงธรรมะทั้งหมด ให้รู้ว่า ไม่ใช่เป็นชื่อ แต่
เป็นสิ่งที่มีความจริง นี่คือการที่คุ้นเคยกับการที่จะเข้าใจธรรมะ ว่า
เป็นสิ่งที่มีความจริง แม้ไม่เรียกชื่อเลยก็มี ไม่ต้องพูดว่า "เห็น"
ไม่ต้องพูดว่า "คิด" ไม่ต้องพูดว่า "จำ" เป็นธรรมะทั้งหมด
แต่ไม่คุ้น คุ้นเคยกับชื่อ กับเรื่อง ทั้งหมด

เพราะฉะนั้น กว่าที่จะคุ้นเคย ในขั้นการฟังปริยัติ ก็จะต้องรู้
ว่า "ฟัง" จนกระทั่งสามารถที่จะเข้าใจได้ ว่ากำลังฟังเรื่อง
ธรรมะ หรือ ไม่ได้ฟังเรื่องธรรมะ ถ้าพูดเรื่องอื่น ก็รู้ว่า คน
นั้นไม่ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง ๆ เดียวนี้ ซึ่งเป็นธรรมะแต่ละ
หนึ่ง ให้เข้าใจถูกต้อง

...กว่าจะมีความรู้ว่า อะไรเป็นธรรมะ อะไรไม่ใช่ธรรมะ ฟังเรื่องอะไร สิ่งที่ฟัง นำไปสู่การที่จะเข้าใจสิ่งที่มีจริงหรือ เปล่า? นี่คือการจะคุ้นเคย จนกระทั่งรู้ว่า อะไรเป็นธรรมะ เรื่องไหนเป็นธรรมะ และสามารถที่จะเข้าใจธรรมะขึ้นได้ ใหม่ ถ้าคุ้นเคยอย่างนี้ขึ้น เป็นปริยัติ รอบรู้อย่างมั่นคง ว่า ขณะนี้เป็นธรรมะ ก็สามารถที่จะถึงระดับขั้นของ "ปฏิบัติ" การ "ถึงเฉพาะ" ด้วยความเห็นถูก ความเข้าใจ ถูก ซึ่งได้เข้าใจอย่างมั่นคงแล้ว จาก "ปริยัติ" จึงสามารถที่จะกำลังเข้าใจ "เห็น" เดียวนี้!!! แล้วรู้ด้วยว่า ขณะที่กำลัง เข้าใจเห็น เดียวนี้ ไม่ใช่เรา!!! เพราะว่า เป็นผู้ที่มั่นคงใน ปริยัติแล้ว ว่าไม่มีเรา!! ทุกอย่าง เป็นธรรมะ!!!!...

...ถ้าทุกอย่างไม่เป็นธรรมะ ยังไม่คุ้นเคยกับการที่จะรู้ว่า แต่ละหนึ่งเป็นธรรมะ จะไม่มีการที่สามารถจะรู้ว่า ที่ กำลังเข้าใจถูก ในแต่ละหนึ่งของสภาพธรรมะที่กำลัง ปรากฏ ขณะนั้น ไม่ใช่เราเลย เกิดขึ้น โดยความเป็น อนัตตาดด้วย

นี่คือ หนทางที่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงแสดง ซึ่งลึกซึ้ง เพราะพระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า อริยสัจ ๔ ทั้ง ๔ ลึกซึ้ง ไม่ใช่เฉพาะ นิโรธอริยสัจจะ ซึ่งหมายความว่าถึงนิพพาน ที่ ลึกซึ้ง แต่ทั้ง ๔ อริยสัจจะ ลึกซึ้ง "หนทาง" ที่จะทำให้รู้ ความจริง เข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ขณะนี้ ก็ ลึกซึ้งด้วย!!!

ถ้าไม่ฟังอย่างนี้ จะไม่เข้าใจในความลึกซึ้งเลย คิดว่าไป
นั่งทำอะไร ก็จะสามารถรู้ได้ แต่ไม่มีความเข้าใจอะไรเลย
ทั้งสิ้น จะเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้
เลย...

อ.คำปัน :

ธรรมะเป็นเรื่องยากจริง ๆ เข้าใจยาก เพราะว่าเป็นสิ่งที่
ละเอียด ลึกซึ้ง ซึ่งก็มีข้อความในอรรถกถาที่อุปมาให้
เห็นชัดว่าจะยากเพียงใด เปรียบเหมือนเมล็ดพันธุ์ฝักกาด
ถูกบังด้วยภูเขา แสดงถึงความยากที่จะเห็นถึงความเป็น
จริงของธรรมะ ต้องอาศัยกาลเวลาที่ยาวนานจริง ๆ ใน
การที่จะค่อย ๆ สะสมความเข้าใจ จากการที่มีโอกาส
ได้ยิน ได้ฟัง ความจริงไป ทีละเล็กทีละน้อย

และที่สำคัญ การที่จะเข้าใจความจริง ก็เฉพาะผู้ที่มี
ปัญญาเท่านั้น ผู้ที่เป็นบัณฑิตเท่านั้น ที่จะเข้าใจความ
จริงได้ ขณะนี้ ก็เป็นการเริ่ม ค่อย ๆ สะสมความเข้าใจ
จากการที่มีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง พระธรรม คำสอนที่พระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพราะเหตุว่า ยุคนี้ สมัยนี้ ก็
เป็นช่วงเวลาทีพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าทรงแสดงนั้น ยังดำรงอยู่ ก็เป็นโอกาสที่ดี ที่ผู้มีศรัทธา
เห็นประโยชน์ของพระธรรม จะได้ฟัง ได้ศึกษา สะสม
ความเข้าใจไป

มีประเด็นที่จะสนทนาต่อเนื่อง เพราะเหตุว่า วันนี้ก็
เริ่มต้นกล่าวถึงสิ่งที่มีจริง ๆ ความดี ก็เป็นสิ่งที่จริง ๆ
ความไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี ก็มีจริง ๆ ท่านอาจารย์ก็ได้ยก
ตัวอย่างในเรื่องของความไม่รู้ ความไม่รู้ ไม่ใช่สภาพ
ธรรมะที่ติงาม แล้วก็ไม่ใช่เพียงสภาพธรรมะที่ไม่รู้เท่านั้น
ที่เป็นสภาพธรรมะที่ไม่ดี ยังมีสภาพธรรมะอื่น ๆ อีก
มากมาย ทั้งความติดข้อง ทั้งความขุนเคืองใจ ไม่พอใจ
เป็นต้น ก็คือ สิ่งที่ไม่ดีทั้งหมด

มีอยู่ประโยคหนึ่ง ที่ท่านอาจารย์ได้กล่าวถึงว่า ถ้าไม่
ศึกษาพระธรรม ไม่ฟังพระธรรม จะรู้ได้อย่างไรว่า สิ่ง

เหล่านี้ เป็นสิ่งที่ไม่ดี ท่านอาจารย์ครับ ดูเหมือนว่าจะชิน
กับความเป็นไปของธรรมะที่ไม่ดีเหล่านี้ ทั้งความติดข้อง
ความไม่พอใจ แต่ก็ไม่รู้ความจริงว่า คือสภาพธรรมะที่ไม่
ดี ยังมีความติดข้อง ยังมีความโกรธ เมื่อประสบกับสิ่งที่
ไม่น่าพอใจอยู่ ดูเหมือนว่า ยังไม่เข้าใจถึงความจริง
ของธรรมะ ที่เป็นสภาพธรรมะที่ไม่ดี กราบเรียนท่าน
อาจารย์ในส่วนนี้ครับ

ท่านอาจารย์ :

ทะเลสวยไหม?

อ.คำปัน :

สวยครับ

ท่านอาจารย์ :

ดีไหม?

อ.คำปัน :

ขณะนั้นติดข้อง ก็ไม่ดีครับ

ท่านอาจารย์ :

อาหารอร่อยมาก เมื่อกินนี้ ดีไหม? ชีวิตประจำวันแท้ ๆ
แล้วใครรู้? แสวงหา เพราะติดข้อง แต่ไม่รู้ ถ้าไม่ติด
ข้องเลย ลองคิด...ไตร่ตรองจริง ๆ...ดีกว่าไหม? แค่นี้!!!
และถ้าเป็นจริง จะเป็นอย่างไร? และกว่าสัตว์โลกจะ
เข้าใจได้ ว่าแท้ที่จริงแล้ว ทุกข์ทั้งหมด มาจากความติด
ข้อง ไม่ว่าทุกข์ใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ตอนที่ติดข้อง ไม่รู้ว่าไม่ดี
แต่เวลาที่เป็นทุกข์ ทุกข์ต่างหาก ที่ไม่ดี เข้าใจว่าความ
ทุกข์ไม่ดี แต่หาว่าไม่รู้ ว่า ความติดข้องไม่ดี จึงเป็นเหตุให้
เกิดทุกข์

...แค่นี้ ก็ต้องฟังมาก ๆ จนกระทั่งเข้าใจ ถึงเข้าใจแล้ว ผู้ที่จะดับความติดข้องได้หมดสิ้น คือ พระอรหันต์ ไกลกันแค่ไหน? กับ ความไม่รู้!! แต่ จะค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป ไม่ใช่ โดยความเป็นเราพยายามอย่างยิ่ง อย่างทุกซ์ทรมาน เหลือเกิน จะไปไม่ให้ความติดข้องเกิดขึ้น เสียเวลา!!! เพราะเหตุว่า อย่างไร ๆ ตราบใดที่ยังไม่รู้ ก็ไม่สามารถที่จะไม่ติดข้องได้ แค "เห็น" ก็ไม่รู้แล้วว่า ติดแล้ว!!! ใครรู้? ถ้าไม่ได้ทรงแสดงโดยละเอียดอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น ทั้งวัน ติดข้องแค่ไหน? แต่ขณะที่ฟังธรรมะ เริ่มเข้าใจนั้นแหละ เริ่มเข้าใจถูกต้อง!!!...

อ.คำปั่น :

ครับก็ต้องฟังอีกมาก ไม่ขาดการฟังจริง ๆ แม้แต่ข้อความที่ได้สนทนากับท่านอาจารย์เมื่อสักครู่ ที่ได้ฟังว่า ความติดข้อง ความพอใจ นำมาซึ่งทุกซ์ ก็ต้องสนทนาต่อไขใหม่ครับว่า นำมาซึ่งทุกซ์อย่างไร? ดูเหมือนว่า ขณะที่ติดข้อง พอใจ ก็ชอบ ความรู้สึก ก็รู้สึกสบายใจด้วย ในขณะที่เป็นโสมนัสครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น เมื่อถึง ฟังแล้ว ทุกอย่างที่มีจริง เป็นธรรมชาติ
 ลืมแล้ว!!! เห็นไหมว่า ความติดข้อง ก็เป็นธรรมชาติ สุขก็
 เป็นธรรมชาติ ทุกข์ก็เป็นธรรมชาติ ทุกอย่าง ก็เป็นธรรมชาติ ฟัง
 แล้ว เมื่อไหร่ที่จะสะสมอยู่ในใจ จรดเยื่อในกระดูก!!! ที่
 มั่นคงจริง ๆ ว่าทุกอย่างเป็นธรรมชาติ!!! ก่อนที่จะไปรู้
 ลักษณะของธรรมชาติซึ่งไม่ใช่ตัวตน กว่าความเป็นธรรมะ
 จะเปิดเผยลักษณะที่แท้จริง คือ ขณะนั้น เกิดขึ้นเป็นสิ่ง
 หนึ่ง ไม่ใช่หลาย ๆ อย่าง รวมกัน เพราะขณะนี้ รวมกัน
 หหมดเลย ทั้ง "เห็น" ทั้ง "ได้ยิน" แล้วจะไป "รอบรู้" หรือ "รู้
 ชัด" ในอะไรได้สักอย่าง

...ต่อเมื่อไหร่ สามารถที่จะถึงการที่จะเข้าใจถูก ใน
 ลักษณะของสภาพธรรมะ "เพียงหนึ่ง" โดยความเป็น
 อนัตตา เพราะละคลายความติดข้อง เพราะค่อย ๆ เข้า
 ใจความจริง โดยไม่ลืม ในความเป็นธรรมะ ว่าสิ่งที่มีจริง
 สวย น่าพอใจ ก็เป็นธรรมชาติ ติดข้อง ก็เป็นธรรมชาติ ฟังแล้ว
 ยังไม่ได้เป็นธรรมะ จนกว่าจะเข้าใจขึ้นตามลำดับ ทีละ
 เล็กทีละน้อย

เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรม ก็เห็นความลึกซึ้งอย่าง
ยิ่ง ไม่ใช่ว่า เพียงได้ฟังแล้ว ก็จะสามารถละกิเลสได้
ปัญญาขั้นฟัง ไม่พอที่จะละกิเลสใด ๆ ได้เลย เป็น
ความเห็นถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การรู้แจ้งลักษณะของ
สภาพธรรมะเมื่อไหร่ การละคลายกิเลสก็จะค่อย ๆ เริ่ม
ขึ้น!!!!...

...ขณะนี้ ละคลายในขั้นฟัง ซึ่งไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน
เพราะว่า เดิมนี่ "เห็น" เป็นธรรมะ ทะเลสว ย เป็นธรรมะ
หรือเปล่า? เป็นสิ่งที่ปรากฏเมื่อเห็น สิ่งที่ปรากฏก็มีจริง
เป็นธรรมะ "เห็น" ก็มีจริง เป็นธรรมะ "ติดข้อง" ก็มีจริง
เป็นธรรมะ ทั้งหมดเป็นธรรมะเมื่อไหร่ เมื่อนั้น คั่นเคยกับ
ธรรมะ ในขั้นฟัง เพียงในขั้นฟัง!!! จนกว่าจะอีกระดับหนึ่ง
ซึ่งเป็น "ปฏิบัติ" ถึงเฉพาะลักษณะของสภาพธรรมะ
ตรงตามที่ได้ฟัง...

...เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ได้ฟัง มีความเข้าใจมาก่อน จะมี
ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ปรากฏ ตรงตามที่ได้เข้าใจ
อย่างไรได้!!! เช่น "แข็ง" ขณะนี้ ถ้ามใครก็แข็ง เด็กก็ตอบ

ได้ว่าแจ้ง แต่ความเข้าใจอยู่ที่ไหน? เป็นธรรมชาติไหน?
เกิดขึ้นโดยความเป็นอนัตตาอย่างไร? ดับแล้วไม่กลับมา
อีกเลยอย่างไร? ก็ไม่มีความเข้าใจใด ๆ เลยทั้งสิ้น

แต่การฟังที่เข้าใจธรรมะ ก็รู้ว่า ธรรมะเป็นสิ่งที่ผิดปกติ
ธรรมดา เหมือนเดิม แต่เดิมไม่เข้าใจ แต่สิ่งที่เดิมไม่เข้าใจ
จนกระทั่ง กว่าจะคุ้นเคย ในความเข้าใจถูกต้องว่า เป็น
ธรรมะก่อน นั่นคือ ความรอบรู้ในปริยัติ ซึ่งเป็นสัจจญาณ
ซึ่งจะนำไปสู่ กิจจญาณ หรือ ปฏิบัติ ซึ่งคนไทยใช้คำว่า
ปฏิบัติ!!!

แต่ถ้าไม่มีความรู้ ไม่มีความเข้าใจอะไรเลยทั้งสิ้น จะไม่
สามารถมีปัญญา ซึ่งสามารถที่จะเจริญขึ้น จนถึงการ
ประจักษ์แจ้งลักษณะของสภาพธรรมะ ตรงตามที่ได้
ฟัง และรู้ว่า เป็นจริงตามที่ได้ฟัง ทุกคำ!!!

๓. ปฐมวาทติสูตร ว่าด้วยธรรมเป็นเหตุเจริญ & ประการ

[๖๓] ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้เจริญด้วยธรรมเป็นเหตุเจริญ & ประการ
ที่ว่าย่อมเจริญด้วยธรรม เป็นเหตุเจริญอย่างประเสริฐ ชื่อว่าเป็นผู้ยึดถือสาระ และ
ยึดถือสิ่งประเสริฐแห่งกาย ธรรมเป็นเหตุเจริญ & ประการเป็นไฉน คือ ย่อมเจริญด้วย
ศรัทธา ย่อมเจริญด้วยศีล ย่อมเจริญด้วยสุตะ ย่อมเจริญด้วยจาคะ ย่อมเจริญด้วย
ปัญญา

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้เจริญด้วยธรรมเป็นเหตุเจริญ ๕ ประการนี้แล
 ชื่อว่าย่อมเจริญด้วยธรรม เป็นเหตุเจริญอย่างประเสริฐ ชื่อว่าเป็นผู้ยึดถือสภาวะ และ
 ยึดถือสิ่งประเสริฐแห่งกาย. อริยสาวกผู้ใด ย่อมเจริญด้วยศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ และ
 ปัญญา ทั้งสองฝ่าย อริยสาวกผู้เช่นนั้น เป็นสัพบุรุษ มีปรีชา เห็นประจักษ์ ชื่อว่าย่อม
 ยึดถือสภาวะแห่งตนในโลกนี้ไว้ได้ทีเดียว.

จบปฐมวาทฉฐสูตรที่ ๓

พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปัญจก-ฉกกนิบาต เล่ม ๓ หน้า ที่ ๑๕๓

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
 ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง
 คุณพาณี รังสีกาญจน์ส่อง
 และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

